

Onderwijssysteem

# Slovenië

beschreven en vergeleken met  
het Nederlandse systeem

Dit document geeft informatie over het onderwijssysteem van Slovenië.  
We leggen uit wat het Nederlandse equivalent is van de meest voorkomende diploma's uit Slovenië met als doel: toelating tot het Nederlands hoger onderwijs.

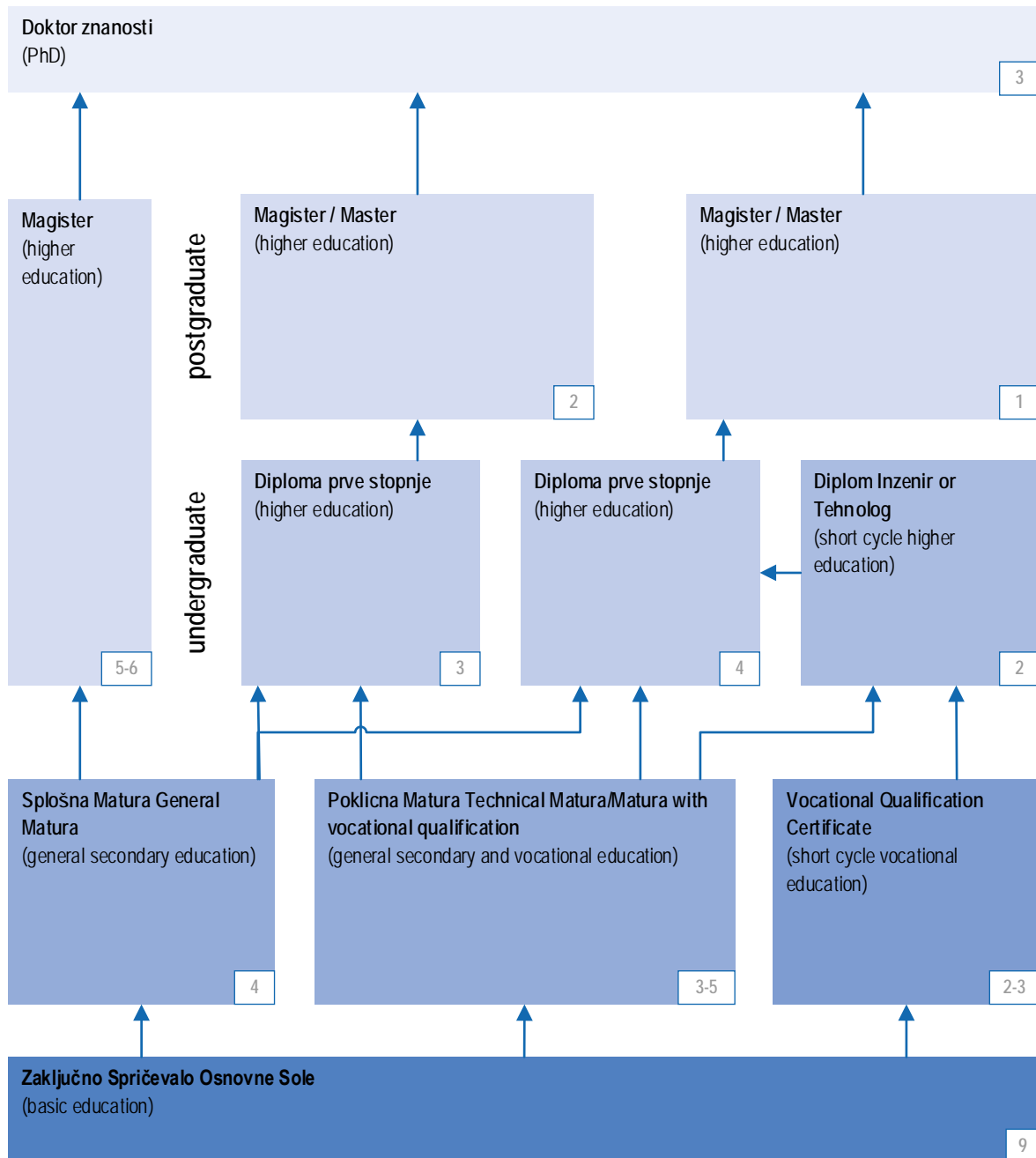
### Disclaimer

We doen ons best om de informatie zo up-to-date mogelijk te houden. We aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor schade die is ontstaan als gevolg van fouten of onvolledige informatie in dit document.



Op deze publicatie, met uitzondering van het beeldmateriaal, is de Creative Commons Naamsvermelding NietCommercieel 3.0 Unported-licentie van toepassing. Ga naar [www.nuffic.nl/cc/](http://www.nuffic.nl/cc/) voor meer informatie over het hergebruik van deze publicatie.

Onderwijssysteem Slovenië



0 Duur van de opleiding

## ■ Waarderingstabel

In dit overzicht staan links de buitenlandse diploma's die het meest voorkomen bij toelatingsverzoeken tot het hoger onderwijs. De andere kolommen tonen de Nederlandse waardering met de vergelijkbare niveaus in het Nederlandse en Europese kwalificatieraamwerk.

Buitenlands diploma	Nederlandse waardering en NLQF-niveau	EQF-niveau
<i>Poklicna Matura</i> (beroepsvoorbereidende <i>Matura</i> )	havodiploma voor het algemeen vormende deel en mbo-diploma op kwalificatieniveau 2 of 3 voor het beroepsvormende deel	4 en 2/3 4 en 2/3
<i>Splošna Matura</i> (algemene <i>Matura</i> )	vwo-diploma	4+ 4
<i>Diplom met beroepskwalificatie van inženir of tehnolog</i> ( <i>visje strokovne skole</i> - 2 jaar)	2 jaar hbo of Associate Degree	5 5
<i>Diploma prve stopnje</i> (diploma van de eerste graad)	bachelorgraad in het hbo of wo	6 6
<i>Diploma druge stopnje</i> (diploma van de tweede graad) – <i>Magister/Master</i>	mastergraad in het hbo of wo	7 7

NB

- Dit is een globaal advies waaraan geen rechten kunnen worden ontleend.
- NLQF = Nederlands kwalificatieraamwerk. EQF = Europees kwalificatieraamwerk.
- Het EQF/[NLQF-niveau](#) zegt niet zozeer iets over de studie-inspanning of -inhoud, maar wel over wat iemand kan en weet als een bepaald leerproces is afgerond.
- Informatie over de Nederlandse waarderingen staat op onze website: [onderwijssysteem Nederland](#).
- [SBB, Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven](#), waardeert buitenlandse diploma's en opleidingen op vmbo- en mbo-niveau. De waardering kan afwijken wanneer SBB het diploma waardeert voor toelating tot het mbo of de arbeidsmarkt.

## ■ **Introductie**

**Slovenië, officieel de Republiek Slovenië (*Republika Slovenija*) is een van de ex-republieken van de voormalige Socialistische Federale Republiek Joegoslavië (SFRJ). In 1991 werd Slovenië onafhankelijk, op 1 mei 2004 trad het toe tot de Europese Unie.**

Slovenië ligt in Midden-Europa aan de zuidrand van de Alpen. De officiële taal is het Sloveens. In en buiten Slovenië wordt de taal door ongeveer 2,2 miljoen mensen gesproken. Het aantal inwoners is ongeveer 2 miljoen. In oppervlak is het ongeveer half zo groot als Nederland.

Slovenië kent een *Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport* (ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Sport) dat verantwoordelijk is voor het primaire en secundaire onderwijs. Binnen dit ministerie is het *Direktorat za visoko šolstvo* verantwoordelijk voor het hoger onderwijs.

Het systeem van hoger onderwijs is gedeeltelijk binair en kent een eerste cyclus voor academische en beroepsvoorbereidende studies, een tweede cyclus voor de programma's die leiden tot een *magistertitel*, en een derde cyclus voor de opleiding tot de titel van doctor.

De officiële taal van hoger onderwijs is het Sloveens. Een deel van het studieaanbod is in het Engels.

Het academisch jaar loopt van oktober tot juli (in het lager onderwijs, van september tot juni). Slovenië kent een leerplicht van 9 jaar, voor de leeftijdscategorie van 6-14 jaar.

## ■ **Basis- en voortgezet onderwijs**

### **Lager onderwijs en lager voortgezet onderwijs**

Basisonderwijs wordt als één geheel aangeboden en bestaat uit drie cycli van elk 3 jaar. Gedurende de eerste cyclus (leeftijdscategorie 6-8 jaar) verzorgen groepsleerkrachten het volledige onderwijs. In de tweede cyclus (leeftijdscategorie 9-11 jaar) worden deze geleidelijk vervangen door vakleerkrachten, terwijl in de derde cyclus (leeftijdscategorie 12-14 jaar) voornamelijk vakleerkrachten aan het werk zijn. Externe, nationale examens aan het eind van de tweede en derde cyclus zijn voor alle leerlingen verplicht. Er wordt in drie vakken verplicht eindexamen afgenomen: in de moedertaal, in wiskunde en een derde verplicht vak dat per jaar door het ministerie wordt vastgesteld.

Aan het eind van het basisonderwijs ontvangen leerlingen het eindexamen - *Zaključno spričevalo osnovne šole* (Eindexamen van de basisschool). Leerlingen die niet slagen, krijgen in plaats van een examenbewijs een bewijs dat zij de leerplichtige fase van het onderwijs hebben doorlopen (*Potrdilo o izpolnjeni osnovnošolski obveznosti* – bewijs van basisonderwijs) en kunnen daarmee instromen in korte beroepsopleidingen.

### **Bovenbouw voortgezet onderwijs**

Voortgezet onderwijs bestaat uit algemeen vormend voortgezet onderwijs en beroepsvormend voortgezet onderwijs.

#### **Algemeen vormend**

Algemeen vormend voortgezet onderwijs wordt gegeven aan *gimnazija* voor leerlingen van 15 tot 18 jaar als voorbereiding op hoger onderwijs. *Gimnazija* kunnen verschillen naar soort van algemeen onderwijs dat ze aanbieden waarbij profielen kunnen worden onderscheiden. Klassieke *gimnazija* bieden de verplichte kernvakken Latijn en Grieks, de technische *gimnazija* bieden vakken als biotechnologie, elektronica, mechanica en computerwetenschappen. Daarnaast bestaan er ook andere soorten *gimnazija*, zoals bijvoorbeeld economische (*strokovna gimnazija*) en kunst (*umetniška gimnazija*). Aan het eind leggen de leerlingen nationale examens (*matura*) af waarmee inschrijving in elke vorm van hoger onderwijs mogelijk is.

Voor *gimnazija* vinden de *matura* examens in elk semester (in juni van het lenteseizoen en in september van het herfstseizoen) plaats. Deze omvatten vijf verplichte vakken: Sloveens/Hongaars/Italiaans, wiskunde en een vreemde taal, plus twee vakken die uit een door het ministerie goedgekeurde reeks van vakken kunnen worden gekozen.

Het [National Examinations Centre](#) organiseert de *Matura*-examens.

Het niveau van de *Splošna Matura* (algemene *Matura*) is vergelijkbaar met dat van een vwo-diploma.

#### **Beroepsgericht**

Het beroepsgericht voortgezet onderwijs bereidt zowel voor op beroepen als op verdere studie. De opleidingen zijn verdeeld over zeven richtingen die variëren in benaming, studieduur, toelatingseisen en verschillende mogelijkheden voor verdere studie.

Opleidingen op dit niveau worden afgesloten met de beroepskwalificatie op een bepaald vakgebied en/of de beroepsvoorbereidende *matura* (*poklicna matura*). Leerlingen die met een beroepstitel gaan werken zónder *matura* kunnen na 3 jaar beroepspraktijk alsnog opgaan voor de examens voor de

beroepsvoorbereidende *matura*, of beide – aan het eind van een opleiding van 4 of 5 jaar – tegelijkertijd behalen.

Bij de examens voor het *poklicna matura* wordt geëxamineerd in vier vakken: Sloveens of Italiaans of Hongaars, een technisch vak, wiskunde en een keuzevak. Houders van deze beroepsvoorbereidende *matura* hebben toegang tot alle hoger onderwijs behalve het universitaire onderwijs. Houders van het *poklicna matura* kunnen echter examen afleggen in een extra (algemeen) *matura*-vak en zo ook toegang tot universitair onderwijs krijgen.

Het niveau van de *Poklicna Matura* (beroepsvoorbereidende *Matura*) is vergelijkbaar met dat van een havodiploma voor het algemeen vormende deel en met dat van een mbo-diploma op kwalificatieniveau 2 of 3 voor het beroepsvormende deel, afhankelijk van de opleiding en de richting.

## ■ Toelating hoger onderwijs

Voor toelating tot zowel universitair als hoger beroepsgerichte opleidingen is de *slošna* (algemene) *matura* vereist. Voor de *poklicna matura* geldt dat deze specifiek toelating geeft tot kortere, hoger beroepsgerichte opleidingen binnen het hoger beroepsonderwijs en niet tot universitaire opleidingen. Houders van de *poklicna matura* kunnen overigens examen afleggen in een extra (algemeen) *matura*-vak en zo ook toegang tot universitair onderwijs krijgen.

In ieder geval geldt dat instellingen naast de resultaten van de *matura* examens ook de resultaten van de schoolexamens mogen betrekken bij de beslissing over toelating. Ook mogen toelatingsexamens worden afgenomen in opleidingen waar specifieke kennis is vereist en kan kennis op dat specifieke terrein of talent bij toelating de doorslag geven.

## ■ Hoger onderwijs

Het hoger onderwijs is unitair. Dit type onderwijs kent korte, hoger beroepsgerichte opleidingen, eerste cyclusopleidingen (hoger beroepsgericht en wetenschappelijk), equivalent aan bacheloropleidingen, tweede cyclusopleidingen (hoger beroepsgericht en wetenschappelijk), equivalent aan masteropleidingen, en tenslotte PhD-opleidingen.

In het academisch jaar 2009/2010 bestonden er een zestigtal instellingen die kort hoger beroepsonderwijs aanboden.

Dertig van deze instellingen zijn publiek, 2 worden deels door de overheid gesubsidieerd, de overige zijn particulier of onafhankelijk.

Daarnaast zijn er 3 publieke universiteiten, 2 particuliere universiteiten en 26 instellingen van hoger onderwijs in een specifieke richting, waarvan er 12 fondsen van de overheid ontvangen. Alle instellingen van hoger onderwijs, publiek en particulier, moeten geaccrediteerd zijn om graden te mogen uitreiken.

## ■ Universitair en hoger beroepsgericht onderwijs

### Diploma-opleidingen

Kort hoger onderwijs bestaat in Slovenië sinds 1996. Het gaat om onderwijs dat dient om beroepsvaardigheden te ontwikkelen. De opleidingsduur voor de diploma's en bijbehorende beroepskwalificaties is meestal 2 jaar (120 ECTS). De algemene benaming van de instellingen waar deze opleidingen worden verzorgd is *višje strokovne šole* (beroepshogescholen).

De toelatingseis is doorgaans een *poklicna matura* of een algemene *matura*. De opleidingen omvatten een relatief groot deel praktische werktraining in werkplaats of arbeidsplaats. Er worden opleidingen aangeboden op tal van terreinen, bijvoorbeeld techniek, fotografie, geotechnologie, bouw en constructie, informatica, houtbewerking, telecommunicatie, sociaal werk, voeding en tuinbouw.

Het afsluitende diploma kent een beroepskwalificatie die ook op het diploma voorkomt. Naast deze beroepskwalificatie wordt de titel *inženir* of *tehnolog* met het diploma uitgereikt.

Het niveau van het *Diplom* en bijbehorende beroepskwalificatie van *inženir* of *tehnolog* is vergelijkbaar met dat van 2 jaar hoger beroepsonderwijs in een overeenkomstige richting of met dat van de overeenkomstige *Associate Degree*.

### Bacheloropleidingen

Opleidingen op bachelorniveau worden aangeduid als eerste cyclusgraden: *diploma prve stopnje*. De uitgereikte diploma's heten vaak *Diploma o pridobljeni univerzitetni izobrazbi* (Diploma van universitair onderwijs). De programma's duren doorgaans 3 of 4 jaar (180-240 ECTS). Bij succesvolle afsluiting van de studie ontvangt de student een *Diploma* waarop de bijbehorende beroepstitel en de studierichting wordt genoemd. Verschillende beroepstitels zijn mogelijk, waarbij de meest gangbare zijn: *Univerzitetni diplomirani (univ dipl.)*, *Univerzitetni diplomirani inženir (univ dipl inz)*, *Profesor (prof, of leraar)*. Met het *Diploma prve stopnje* is beroepsuitoefening op hoger (beroeps)niveau mogelijk, of toelating tot verdere masteropleidingen.



Het niveau van het *Diploma prve stopnje* is vergelijkbaar met dat van een bachelorgraad in het hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs, afhankelijk van de oriëntatie en richting van de opleiding.

### **Masteropleidingen**

Voor toelating tot masteropleidingen (*diploma druge stopnje*) is meestal een eerste cyclusgraad in overeenkomstige richting vereist. De masteropleiding duurt 1 of 2 jaar (60 of 120 ECTS), afhankelijk van de duur van de voorafgaande eerste cyclusopleiding. Voor het behalen van de mastergraad staat dus 5 jaar (3+2 of 4+1). De opleiding wordt in ieder geval afgerond met een master thesis. Daarnaast blijven voor beroepen die in de Europese context gereguleerd zijn, zoals het beroep van arts, nog altijd enkele ongesplitste masteropleidingen bestaan. Voor toelating tot deze opleidingen is de algemene of technische *matura* vereist. De opleidingen hebben een nominale duur van 5 tot 6 jaar, worden afgerond met de *Magister* en bieden eveneens toegang tot het promotietraject.

De titel die wordt verleend is die van *Magister znanosti* (*Master of Science*) of van *Magister umetnost* (*Master of Arts*). De masteropleiding leidt op voor een beroep of voor toegang tot de PhD-opleidingen.

Het niveau van de *Diploma druge stopnje - Magister/Master* is vergelijkbaar met dat van een mastergraad in het hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs, afhankelijk van de oriëntatie en richting van de opleiding.

### **PhD**

Voor opleidingen voor de titel *Doktor znanosti* is een *Magister*-graad (of een pre-Bologna graad met een studieduur van 4 tot 6 jaar en een hoog eindcijfer) vereist. Het programma dat tot de graad leidt, wordt volledig bepaald door de individuele instelling. Voor het behalen van de graad *Doktor znanosti* is een programma van ten minste 3 jaar vereist. Deze wordt verleend na het schrijven en verdedigen van een proefschrift.

## ■ Beoordelingssystemen

Vanaf de 3<sup>e</sup> klas basisonderwijs tot en met de bovenbouw van het voortgezet onderwijs geldt een cijfersysteem van 1 (laagste) tot 5 (hoogste), met 2 als minimum voldoende en 1 als onvoldoende.

In cijfers	Omschrijving	Betekenis
5	<i>odlično</i>	Excellent
4	<i>prav dobro</i>	Zeer goed
3	<i>dobro</i>	Goed
2	<i>zadostno</i>	Voldoende
1	<i>nezadostno</i>	Onvoldoende

Voor de eerste en tweede klas basisonderwijs geldt sinds 2013/2014 een descriptief systeem zonder cijfers.

Tegenwoordig wordt in het hoger onderwijs doorgaans een cijfersysteem van 1 (laagste) tot 10 (hoogste) gebruikt, waarbij 6 het minimale cijfer is om te slagen en 1 t/m 5 als onvoldoende gelden.

In cijfers	Omschrijving	Betekenis
10	<i>odlično: izjemni rezultati z zanemarljivimi napakami</i>	Excellent: uitstekende resultaten, met slechts een gering aantal fouten
9	<i>prav dobro: nadpovprečno znanje, vendar z nekaj napakami</i>	Zeer goed: boven het gemiddelde niveau, maar met een aantal fouten
8	<i>prav dobro: solidni rezultati</i>	Zeer goed: solide resultaten
7	<i>zadostno: znanje ustreza minimalnim kriterijem</i>	Goed: goede kennis, maar met gebreken
6	<i>zadostno: znanje ustreza minimalnim kriterijem</i>	Voldoende: kennis voldoet aan de minimale criteria
5-1	<i>nezadostno: znanje ne ustreza minimalnim kriterijem</i>	Onvoldoende: kennis voldoet niet aan de minimale vereisten

Bij alle studieprogramma's die na april 2004 zijn geaccrediteerd, worden de studiepunten berekend volgens het *European Credit Transfer and Accumulation System* (ECTS), waarbij 60 ECTS als een volledig studiejaar geldt.

Meer informatie over het ECTS is beschikbaar in de (Engelstalige) [gebruikershandleiding](#) van de Europese Commissie.

## ■ Bolognaproces

Slovenië heeft de Bolognaverklaring in 1999 ondertekend. De Bolognastructuur van hoger onderwijs is geleidelijk ingevoerd en de laatste lichting studenten van het oude, pre-Bolognasysteem zijn in 2009-2010 aan hun opleiding begonnen en zullen uiterlijk 2015-2016 klaar moeten zijn.

Vanaf dat jaar zal alleen de Bolognastructuur bestaan: een eerste graad van 3 tot 4 jaar, een tweede graad van 1 tot 2 jaar die tot de mastergraad leidt en een derde fase van 3 jaar voor de titel van *Doktor*.

Meer informatie is te vinden op de officiële [website](#) van de Europese Hoger Onderwijsruimte (EHEA).

## ■ Kwalificatieraamwerken

Het Sloveense Instituut voor Beroepsonderwijs (CPI) is aangewezen als Nationaal Coördinatie Punt (NCP) voor het Europese kwalificatieraamwerk in Slovenië. Sinds 2007 tracht men te komen tot een *Slovenian Qualifications Framework* (SQF, in het Sloveens: SOK). In 2011 diende een werkgroep een voorstel in bij de *Steering Committee Group on the Preparation of the National Qualifications Framework*.

Wetgeving over het SQF is in voorbereiding. Meer informatie over de ontwikkeling van het nationaal kwalificatieraamwerk in Slovenië staat op de SQF-[website](#).

## ■ Accreditatie en kwaliteitszorg

In Slovenië kent men het *Slovenian Quality Assurance Agency for Higher Education* (*Nacionalna agencija RS za kakovost v visokem solstvu* (NAKVIS). NAKVIS verricht werkzaamheden op het terrein van hoger onderwijs die te maken hebben met accreditatie en kwaliteitsborging. Alle wijzigingen in studieprogramma's aan Sloveense universiteiten moeten worden goedgekeurd door de bestuursraad van deze instelling die bestaat uit leden aangewezen door de Sloveense overheid, de Rektoren Conferentie, vakbonden van hoger onderwijs en andere organisaties van hoger onderwijs. Meer informatie is beschikbaar op de [website](#) van de NAKVIS.

Alle hogeronderwijsinstellingen, zowel publieke als particuliere instellingen, moeten geaccrediteerd zijn om graden te mogen uitreiken. Een overzicht van erkende instellingen is beschikbaar in het [Overzicht hogeronderwijsinstellingen](#).

## ■ Internationale verdragen

Slovenië heeft de Lissabon Conventie ondertekend op 11 april 1997 en geratificeerd op 21 juli 1999.

## ■ Diplomasupplement

In het kader van de implementatie van het Bolognaproces is een model naar Europese maatstaf van het diplomasupplement geïmplementeerd. Meer informatie over het *Diploma Supplement* (DS) staat op de [website](#) van de Europese Commissie.

De laatste regelgeving over het diplomasupplement (in het Sloveens) is [hier](#) beschikbaar.

## ■ Samenstelling dossier

De diploma's van het secundair onderwijs bestaan doorgaans uit meerdere pagina's, in die zin dat de schoolrapporten (*Letno spričevalo*) van elk van de laatste 4 jaar van de bovenbouw van het voortgezet onderwijs veelal worden overgelegd, alsmede een diploma annex cijferlijst van de examens voor het landelijke, afsluitende eindexamen voor elk van de volgende types:

- In de bovenbouw van het algemeen vormend onderwijs:  
*Spričevalo o splošni maturi plus Obvestilo o uspehu pri splošni maturi*
- In de bovenbouw van het beroepsvoorbereidend onderwijs:  
*Spričevalo o poklicni mature plus Obvestilo o uspehu pri poklicni maturi*
- In de bovenbouw van het beroepsvoorbereidend onderwijs zonder matura:  
*Spričevalo o zaključnem izpitu plus Obvestilo o uspehu pri zaključnem izpitu.*

Bij afronding van een opleiding in het hoger onderwijs worden een diploma en diplomasupplement (met cijferlijst) uitgereikt.

## ■ Overzicht hogeronderwijsinstellingen

De [website](#) van het Sloveense ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Sport bevat een overzicht van erkende hogeronderwijsinstellingen.

Zie ook: [List of accredited Slovenian higher education institutions, April 2017 \(xlsx\)](#).

## ■ Handige websites

- [Website](#) van het Sloveense ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Sport, tevens de Sloveense [ENIC-NARIC](#).
- [Website](#) van het *Slovenian Quality Assurance Agency* (NAKVIS).
- Algemene [inleiding](#) over de wetgeving over beroepserkenning van het *Ministry of Labour, Family, Social Affairs and Equal Opportunities*.